

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 166/18

V Luxemburgu 6. novembra 2018

Rozsudok v spojených veciach C-622/16 P,
Scuola Elementare Maria Montessori Srl/Komisía, C-623/16 P,
Komisia/Scuola Elementare Maria Montessori Srl, a C-624/16 P,
Komisia/Pietro Ferracci

Súdny dvor zrušil rozhodnutie Komisie, v ktorom nenariadila vymáhanie protiprávnej pomoci, ktorú poskytlo Taliansko vo forme oslobodenia od obecnej dane z nehnuteľností

Priamo dotknutí konkurenti príjemcov štátnej pomoci majú právo predložiť vec súdom Únie s návrhom na zrušenie takéhoto rozhodnutia

V rozhodnutí z 19. decembra 2012¹ Komisia konštatovala, že oslobodenie od obecnej dane z nehnuteľností („ICI“), ktoré Taliansko priznalo nekomerčným subjektom (ako sú cirkevné alebo náboženské zariadenia) vykonávajúcim vo svojich nehnuteľnostiach určité činnosti (ako je vzdelávanie alebo ubytovanie), predstavuje protiprávnu štátnu pomoc. Komisia však nenariadila jej vymáhanie, ktoré považovala za absolútne nemožné. Okrem toho Komisia dospela k záveru, že oslobodenie od dane stanovené v novom talianskom režime jednotnej miestnej dane (IMU), ktorý sa v Taliansku uplatňuje od 1. januára 2012, nepredstavuje štátnu pomoc.

Súkromné vzdelávacie zariadenie Scuola Elementare Maria Montessori („Montessori“) a pán Pietro Ferracci, majiteľ zariadenia „Bed & Breakfast“, požiadali Všeobecný súd Európskej únie o zrušenie tohto rozhodnutia Komisie. Okrem iného uviedli, že uvedené rozhodnutie ich môže dostať do nevýhodného postavenia v hospodárskej súťaži v porovnaní s cirkevnými a náboženskými zariadeniami nachádzajúcimi sa v bezprostrednej blízkosti, ktoré vykonávajú podobné činnosti a ktorým môžu byť priznané predmetné oslobodenia od dane.

Komisia namietala, že ani Montessori, ani pán Ferracci nespĺňajú podmienky prípustnosti pre podanie návrhu na súdy Únie stanovené v článku 263 Zmluvy o fungovaní Európskej únie („ZFEÚ“)².

Rozsudkami z 15. septembra 2016³ Všeobecný súd vyhlásil žaloby za prípustné, ale zároveň ich zamietol ako nedôvodné.

Montessori a Komisia podali proti uvedeným rozsudkom odvolania.

Vo svojom dnešnom rozsudku sa **Súdny dvor po prvýkrát zaoberal otázkou prípustnosti priamych žalôb podaných konkurentmi príjemcov schémy štátnej pomoci proti rozhodnutiu Komisie**, ktorým sa vyhlasuje, že predmetný vnútroštátny režim nepredstavuje štátnu pomoc, a že pomoc poskytnutú na základe protiprávnej schémy nie je možné vymáhať, a to z hľadiska článku 263 štvrtého odseku tretej časti vety ZFEÚ. Súdny dvor uvádza, že takéto rozhodnutie i) predstavuje „regulačný akt“, to znamená všeobecne záväzný nelegislatívny akt, ktorý ii) sa priamo týka Montessori a pána Ferracci, pričom iii) voči nim nevyžaduje vykonávacie opatrenia. Súdny

¹ Rozhodnutie Komisie 2013/284/EÚ z 19. decembra 2012 o štátnej pomoci SA.20829 [C 26/2010, ex NN 43/2010 (ex CP 71/2006)] Režim týkajúci sa oslobodenia od obecnej dane z nehnuteľností v prípadoch nehnuteľností užívaných nekomerčnými subjektmi na osobitné účely, ktorý uplatnilo Taliansko (Ú. v. EÚ L 166, 2013, s. 24).

² Článok 263 štvrtý odsek ZFEÚ uvádza, že „akákoľvek fyzická alebo právnická osoba môže za podmienok ustanovených v prvom a druhom odseku podať žalobu proti aktom, ktoré sú jej určené alebo ktoré sa jej priamo a osobne týkajú, ako aj voči regulačným aktom, ktoré sa jej priamo týkajú a nevyžadujú vykonávacie opatrenia“.

³ Rozsudky Všeobecného súdu z 15. septembra 2016, Scuola Elementare Maria Montessori/Komisia ([T-220/13](#)), a Ferracci/Komisia ([T-219/13](#)).

dvor preto dospel k záveru, že žaloby Montessori a pána Ferracci proti rozhodnutiu Komisie sú prípustné.

Pokiaľ ide o vec samu, Súdny dvor pripomína, že prijatie príkazu na vymáhanie protiprávnej pomoci je logickým a prirodzeným dôsledkom konštatovania jej protiprávnosti. Komisia nepochybne nemôže vyžadovať vymáhanie pomoci, ak by to bolo v rozpore so všeobecnou zásadou práva Únie, akou je aj zásada *impossibile nulla obligatio est* (nikto nie je povinný plniť nemožné). Súdny dvor však zároveň zdôrazňuje, že vymáhanie protiprávnej pomoci možno považovať za objektívne a absolútne nemožné len vtedy, keď Komisia po dôkladnom preskúmaní konštatuje, že sú splnené dve kumulatívne podmienky, a to jednak skutočná existencia ťažkostí, na ktoré sa odvoláva príslušný členský štát, a jednak neexistencia alternatívnych spôsobov vymáhania. V prejednávanej veci teda **Komisia** nemohla dospieť k záveru o absolútnej nemožnosti vymáhania protiprávnej pomoci, keď sa obmedzila len na konštatovanie, že informácie potrebné na vymáhanie tejto pomoci nie je možné získať z talianskych databáz katastra nehnuteľností a daňových databáz, ale **bola povinná tiež preskúmať, či prípadne neexistujú alternatívne spôsoby umožňujúce** hoci aj len čiastočné vymożenie tejto pomoci. Z tohto dôvodu Súdny dvor **zrušil rozsudok Všeobecného súdu v rozsahu, v akom potvrdil rozhodnutie Komisie nenariadiť vymáhanie protiprávnej pomoci poskytnutej na základe oslobodenia od ICI, a v dôsledku toho zrušil rozhodnutie Komisie.**

Okrem toho Súdny dvor dospel k záveru, že Všeobecný súd sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že oslobodenie od IMU, ktoré sa netýka vzdelávacích činností poskytovaných za odplatu, sa neuplatňuje na hospodárske činnosti, a preto ho nemožno považovať za štátnu pomoc. Súdny dvor v tejto súvislosti pripomína svoju judikatúru⁴, podľa ktorej oslobodenie od dane z nehnuteľnosti môže predstavovať nepovolenú štátnu pomoc, ak sú činnosti vykonávané v predmetných priestoroch hospodárskymi činnosťami.

UPOZORNENIE: Proti rozsudku alebo uzneseniu Všeobecného súdu je možné na Súdny dvor podať odvolanie, ktoré sa obmedzuje len na právne otázky. Odvolanie v zásade nemá odkladný účinok. Ak je prípustné a dôvodné, Súdny dvor zruší rozhodnutie Všeobecného súdu. Ak to stav konania dovoľuje, môže Súdny dvor vydať konečný rozsudok sám. V opačnom prípade vráti vec na rozhodnutie Všeobecnému súdu, ktorý je viazaný rozhodnutím, ktoré Súdny dvor vydal v rámci odvolacieho konania.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

⁴ Rozsudok Súdneho dvora z 27. júna 2017, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania ([C-74/16](#)), pozri tiež TK č. [71/17](#)),